

YEKÜV

"Gençlerde Katılımcılığın Güçlendirilmesi" Çalıştay Raporu

Germir Palas Hotel Taksim | 1 Nisan 2026

Moderatör: Işın Özdemir

DAVETLİ PAYDAŞLAR

TEV (Türk Eğitim Vakfı)
TÜSEV (Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı)
Acıbadem Üniversitesi
KODA (Köy Okulları Değişim Ağı)

İÇİNDEKİLER

2 Çalıştayın Amacı, Beklenti, Kapsam ve Metodoloji

3 Katılımcılar

4 Sunuş

5 Öğrenci Grupları Çıktıları

6 Katılımcı Görüşleri

7 Temel Bulgular ve Çözüm Önerileri

8 Sonuç ve Ekler

9 Çalıştay Programı

11 Çalıştay Notları

Çalıştayın Amacı

Bursiyerlerin etkinliklere katılımını arttırmak için ortak akıl geliştirmek yoluyla;

- Gençlerin STK'lara katılım düzeyini analiz etmek
- Katılımın önündeki yapısal ve bireysel engelleri belirlemek
- Sürdürülebilir katılım modelleri geliştirmek
- Kurumlar arası iş birliği imkanlarını değerlendirmek

Beklenti

Vakıf yönetimi, STK paydaşları, uzmanlar ve öğrenciler arasında açık iletişim, çözüm odaklı fikir alışverişi yoluyla katılımcılığın güçlendirilmesi için farkındalık oluşturmak.

Kapsam

Çalıştay; gençler, sivil toplum kuruluşları temsilcileri, akademisyenleri kapsayacak şekilde tasarlanmıştır.

Metodoloji

6'şarlı olarak gruplanan 4 öğrenci masasında beyin fırtınası yöntemi ile çalışılarak, her masanın seçtiği sözcüler aracılığı ile fikirler açıklanmıştır.

- a. Küçük grup tartışmaları
- b. Beyin fırtınası oturumları
- c. Sorun analizi ve çözüm geliştirme

çalışmaları ile çalıştay yürütülmüştür.

Katılımcılar

Öğrenci Katılımcılar

TEV Bursiyerleri
Acıbadem Üniversitesi Öğrencileri
YEKÜV Bursiyerleri

TEV (Türk Eğitim Vakfı)

Lara Meltem Bilikmen Eğitim ve Burslar Grup Müdürü
Gülcan Kıran Eğitim ve Etkinlik Sorumlusu

TÜSEV (Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı)

Kübra Efe İdari İşler ve Üye İlişkileri Uzmanı

Acıbadem Üniversitesi

Doç. Dr. Bahire Ulus Toplumsal Duyarlılık Dersi Öğretim Üyesi
Doç. Dr. Esra Atilla Bal Psikoloji Bölümü

Gözde Gür Öğretim Görevlisi

KODA (Köy Okulları Değişim Ağı)

Betül Selcen Özer Yönetim Kurulu Başkanı

YEKÜV Yönetim ve Ekibi

Ş. Tülay Erkan Vakıf Başkanı
Işın Özdemir Üst Danışma Kurulu Üyesi
Av. Necla Akbayrak Başkan Yardımcısı
Av. Serdar Erol Yönetim Kurulu Üyesi
Betül Yöney Yönetim Kurulu Üyesi
Hatice Turaç Yönetim Kurulu Üyesi
Şebnem Özkut Yönetim Kurulu Üyesi
Yılmaz Kavuş YEKÜV Gönüllüsü
Yasemin Dingersu Vakıf Müdürü
Melis Arslan Kurumsal İletişim Uzmanı

Sunuş

Gençlerde katılımıcılığın güçlendirilmesi amacıyla düzenlenen bu çalıştay, gençlerin sosyal sorumluluk etkinliklerine ve karar alma süreçlerine etkin katılımını artırmak, karşılaştıkları yapısal, bireysel engelleri görünür kılmak; çözüm odaklı öneriler geliştirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Farklı sosyo-kültürel arka planlardan gelen katılımcıların bir araya geldiği bu süreç, gençlerin deneyimlerini paylaşabildiği, kendilerini ifade edebildiği ve ortak bir düşünme zemini oluşturabildiği kapsayıcı bir ortam sunmuştur.

Çalıştay boyunca katılımcılar, gençlerin sivil toplum kuruluşlarındaki rollerini, katılım motivasyonlarını ve karşılaştıkları engelleri ele almıştır. Tartışmalar, iletişim eksiklikleri, aidiyet duygusu, dijital dönüşüm ve kurumsal yapıların gençlerin katılımını nasıl etkilediği üzerine yoğunlaşmıştır.

Öne çıkan temalar arasında; etkinliklerin gençlerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre planlanması, hibrit katılım modellerinin oluşturulması, mentorluk sistemlerinin güçlendirilmesi ve gençlere karar alma süreçlerinde söz hakkı tanınması yer almıştır. Katılımcılar, gençlerin yalnızca "Hedef kitle" olarak değil, süreçlerin aktif özneleri olarak konumlandırılması gerektiğini vurgulamıştır.

Elde edilen çıktılar, gençlerin etkin katılımını sağlayacak stratejilerin geliştirilmesine yol gösterici niteliktedir. Kurumlarda daha kapsayıcı ve şeffaf yapıların oluşturulması; oryantasyon yoluyla katılımıcılık bilincinin güçlendirilmesi; gençlere yönelik sürdürülebilir projelerin desteklenmesi bu sürecin önemli bileşenleridir.

Sonuç olarak, bu çalıştay gençlerin yalnızca geleceğin değil, bugünün de aktif öznesi olduğunu bir kez daha göstermiştir. Aidiyet duygusu ile katılımıcılık arasında kurulan ilişki dikkat çekici olmuştur. Katılımıcılığın güçlendirilmesi, gençlerin bireysel gelişimlerinin yanı sıra toplumsal dönüşüm ve demokratikleşme süreçlerine de önemli katkılar sunacaktır.

Çalışmaya katkı sağlayan paydaşlarımız Türk Eğitim Vakfı, Acıbadem Üniversitesi, Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı, Köy Okulları Değişim Ağı ve tüm Gençlerimize teşekkür ederiz.

Işın Özdemir
YEKÜV Üst Danışma Kurulu Üyesi

Öğrenci Grupları Çıktıları

"Sosyal gönüllü olmak katılımıcılığın ilk şartı"

Proje ve etkinliklerde gençlerin aktif olmalarının katılımıcılık için önemli olduğu ifade edildi. Bir broşür dağıtma yoluyla dahi olsa gençlerin sürece dahil edilmesinin katılımıcılığın güçlendirilmesinde etkili rol oynayacağı dile getirildi.

Projeler veya etkinlikler henüz planlama ve fikir aşamasındayken, gençlerin sürece dahil edilmesi gereği vurgulanarak böylelikle aidiyet duygusunun gelişmesine katkı sunulacağı ve aidiyetin katılımıcılığın güçlenmesinde önemli rol oynadığı ifade edildi.

Vakfın öğrenciler tarafında soyut bir kavram olarak algılandığı belirtilerek, yapı hakkında bilgi sahibi olunması ve farkındalığın oluşabilmesi için, oryantasyon sürecinin öncelikle zorunlu, daha sonra gönüllü olarak devam etmesi gereken bir süreç olduğu kaydedildi.

Öneri olarak, Vakıf çalışanlarından herhangi birinin bir gününün sosyal medyada video olarak gösterilmesi yoluyla vakfı öğrencilerin gözünde somutlaştırma fikri ortaya atıldı.

WhatsApp gönüllü grupları kurulması önerildi. Duyuru ve projeler bazında haberleşmenin **mail ile** iletişimden daha hızlı ve verimli olacağı ifade edildi.

Sosyal medyanın daha aktif ve ilgi çekici (Z kuşağına hitap eden içerik ve dille) yönetilmesi, sosyal medya hesaplarının yönetilmesinde gençlerden destek alınması önerildi.

Web sitelerinin de gençlere hitap etmediği dile getirildi.

"Gençler etkinliklerin sadece katılımıcısı değil, tasarımcısı da olmalı."

Mentorluk sisteminin geliştirilmesi üzerinde duruldu. Eski bursiyerlerin yeni bursiyerlere el vermesinin kurumla iletişimde ve katılımıcılıkta olumlu rol oynayacağı belirtildi.

Dış mentorluğun de akran mentorluğu kadar önemli olduğu üzerinde duruldu. İş hayatından rol modellerle gençlerin bir araya gelmelerinin önemine değinildi.

Belli bir uzmanlık alanını kapsayan daha hedefli, küçük odak grubu şeklinde buluşma ve çalışmaların, genel öğrenci toplantılarına kıyasla daha etkili olacağı dile getirildi. Örneğin hukuk öğrencilerinin tıpla ilgili bir konuya ilgi duymayabilecekleri ifade edildi. Ancak, sanat gibi birleştirici ortak konulara yönelik etkinliklerin yapılabileceği kaydedildi.

Etkinliklere katılımın başarı ölçütü olarak tanınması, sertifika, referans mektubu gibi somut kazanımlarla desteklenmesinin katılımı artıracığı ifade edildi.

Hibrit (online/yüz yüze) katılım seçeneklerinin sunulması, ulaşım ve zaman gibi bariyerlerin aşılmasına yardımcı olacağı belirtildi.

BTS (Bursiyer Takip Sistemi'nin) geliştirilmesi önerildi. Sadece izleme değil, neden odaklı etkin gözlem yapılması ve hiçbir etkinliğe katılım sağlamayan öğrencilerle bire bir iletişim kurulması önerildi.

Kurum aidiyetinin katılımıcılıkta önemli rol oynadığı, bu aidiyetin öncelikle kurum içi arkadaşlık bağları kurmaktan geçtiği ifade edildi. Bu bağlamda, STK'ların gençlerin bir arada olacakları sosyal ortamları hazırlamaları gerektiği vurgulandı.

Çalıştayda işlenen konuların ve çıkan sonuç raporunun çalıştaya katılmayan diğer öğrencilerle de paylaşılması ve onlardan da görüş alınması önerildi.

Katılımcı Görüşleri

Lara Meltem Bilikmen
TEV (Türk Eğitim Vakfı) Eğitim ve Burslar Grup Müdürü

“Varsayımlar “ve “Merak “üzerinde durmuş, gençlerin ihtiyaç, duygu ve düşüncelerini yakından izlememiz gerektiğini dile getirmiştir. Varsayımlarımızı bir kenara bırakarak gençlerin davranış biçimlerine merakla yaklaşmalı, çalışmalarımızı gençlerden aldığımız geri bildirimler ışığında düzenlememiz gerektiğini ifade etmiştir. Bağışçılar ve faydalanıcılar olarak iki farklı paydaşın var olduğu kurumlarda strateji geliştirmenin zorluğuna değinmiştir.

Acıbadem Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Dersi Öğretim Üyesi
Doç.Dr. Bahire Ulus

Toplumsal duyarlılığın gelişebilmesi için, sadece kendi ihtiyaçlarımızı gözetmek yerine, yaşamımızın birer paydaşı olan toplumdaki diğer bireylerin de ihtiyaçlarını fark etmemizin önemli olduğuna işaret etmiştir. Sorumluluk için harekete geçmenin itici gücünü ise vicdan kavramı üzerinden ele almıştır. Sağlık alanında okuyanlar özelinde sosyal sorumluluk projelerine yeterince katılım sağlanamamasında zaman kısıtının etkili olduğunu belirtmiştir.

Betül Selcen Özer
KODA (Köy Okulları Değişim Ağı) Yönetim Kurulu Başkanı

Daha çok çocuk ve gence ulaşmak yerine, gençlerin çağa uygun olarak şekillenen ihtiyaçlarına daha fazla cevap vermemiz gerektiğini ele almıştır. Gençlerin hayallerinin peşinden gitmelerini öneren Özer, gönüllülük kavramı üzerinde durmuş ve toplumdan aldığını geri verme mekanizmalarının geliştirilmesi gerektiğini kaydetmiştir. Ayrıca, diğer ülkelerdeki STK sayıları ile ülkemizdeki sayıları karşılaştırarak sivil toplumun güçlendirilmesi gerektiğine dikkat çekmiştir.

Kübra Efe
TÜSEV (Üçüncü Sektör Vakfı) İdari İşler ve Üye İlişkileri Uzmanı

TÜSEV'in yapısı ve faaliyetlerini tanıtmış, organize ettikleri STK buluşmaları, burs veren kuruluşlarla oluşturdukları Topluluk Rehberi ve yapılan bir anket çalışmasından veriler paylaşmıştır. Bu çalışmalarda elde edilen çarpıcı sonuçları ele almış, STK'ların sadece %12 'sinin gençlerin iyi olma haline yatırım yaptığını, oysa gençlik çalışmalarında alt katmanda en önemli hedefin gençlerin iyi olma hali olması gerektiği üzerinde durmuştur.

Ş. Tülay Erkan
YEKÜV Vakıf Başkanı

Ş. Tülay Erkan, gençlere güvenilmesi gerektiğinin altını çizerek, büyük değişimlerden çok küçük ama samimi adımların atılması gerektiğini vurgulamıştır. Değer ve sorumluluk verilen gençlerin katılımlarının artacağını örnekleyen Erkan, katılımcılığın sadece fikir beyan etmek değil aynı zamanda fikrinin bir yere değdiğini hissetmek olduğunu ifade etmiştir.

Işın Özdemir
YEKÜV Üst Danışma Kurulu Üyesi

Katılımcılıkta aidiyet duygusunun önemini ele almış ve bir kurumda fikriyle olduğu kadar emeğiyle de var olan bireyin katılımının doğal olarak güçleneceğini ifade etmiştir. Gençlerin yarının öznesi değil bugünün eşit paydaşı olduğu vurgulanmıştır.

Doç. Dr. Esra Atilla Bal
Acıbadem Üniversitesi Psikoloji Bölümü

Katılımcılığı kurumdaşlık perspektifinden ele almıştır. Bir kurumla duygusal bağ kurmanın, ortak amaç ve değerler doğrultusunda paylaşımlarda bulunmanın önemine değinmiştir. YEKÜV'deki çalışmalardan örnekler vererek, kurumdaşlığın değer görme ve önemsenme duygularıyla beslendiğini ifade etmiştir.

Yılmaz Kavuş
YEKÜV Gönüllüsü

Yeküv Mezun Bursiyeri ve Yeküv Gönüllüsü Kavuş , paylaşımlarıyla çalışmaya katkı sağlamış, kendi deneyimlerinden yola çıkarak, katılımcılığın bireye kattıklarını vurgulamıştır. Katılımcılığı etkileyen başlıca faktörlere de değinen Kavuş, eleştiri getirmek yerine çözüm üreten taraf olmanın önemini ele almıştır.

Temel Bulgular

- Gençlerde katılım isteği yüksek olmasına rağmen süreklilik düşüktür
- Gönüllülük faaliyetleri kısa vadeli kalmaktadır
- Karar alma mekanizmalarında gençlerin temsili sınırlıdır

Karşılaşılan Engeller

- Zaman yönetimi
- Kurumların gençlere yeterince alan açmaması
- Motivasyon kaybı ve geri bildirim eksikliği

Kurumsal Eksiklikler

- Gençlerle kurulan iletişimin içerik ve dil olarak kapsayıcı olmaması
- Katılımcı süreçlerin yüzeysel kalması
- Sürdürülebilir ve gençleri kapsayıcı iletişim kanallarının yetersizliği

Çözüm Önerileri

Katılımın Artırılması İçin

- Gençlere karar alma süreçlerinde aktif rol verilmesi
- Mikro gönüllülük modellerinin geliştirilmesi
- Dijital platformların etkin kullanımı

Kurumlara Yönelik Öneriler

- Genç odaklı stratejik planların oluşturulması
- Geri bildirim mekanizmalarının kurulması

- Mentorluk programlarının yaygınlaştırılması

İş Birliği ve Ađ Kurma

- STK'lar arası koordinasyonun artırılması
- Üniversite-STK iş birliklerinin güçlendirilmesi
- Ortak projeler ve platformların geliştirilmesi

Katılımcılığı Artırmaya Yönelik Genel Öneriler

- Etkinlikler sonrasında bursiyerlerin birbirleriyle sosyal medya hesaplarını paylaşmalarına imkân tanıyacak ortamlar teşvik edilebilir (isteğe bağlı).
- Etkinlikler yalnızca sonrasında değil, öncesinde de bursiyerlerin görüşleri alınarak planlanmalı; anket ve geri bildirim mekanizmaları etkinliğin tasarım sürecine entegre edilmelidir.
- Burs başvuru sürecinin başından itibaren, vakfın yalnızca burs sağlayan değil; bursiyerlerin sosyal, kültürel ve mesleki gelişimlerini de destekleyen bir yapı olduğu vurgulanmalıdır.
- Mezuniyet sonrasına yönelik destekler (staj, referans, şirket iş birlikleri) geliştirilerek bursiyerlerle bağ süreklilik kazanmalıdır.
- Yıllık sınırlı ve kontrollü bir "bursiyer seyahat teşviği" modeli değerlendirilebilir.
- Bursiyer takip sistemleri analitik olarak güçlendirilerek katılım verileri üzerinden politika geliştirilmelidir.
- Mezun bursiyerlerin aktif bursiyerlerle daha sık ve yapılandırılmış şekilde bir araya getirilmesi önerilmektedir.
- Dijital abonelik destekleri veya etkinlik sonrası ödüller katılım motivasyonu olarak kullanılabilir.
- Üniversite bazlı bursiyer ağları ile küçük, yerel ve sürdürülebilir topluluklar oluşturulabilir.
- Gönüllü bursiyerlerden görev aldıkları birimlere ilişkin süreç iyileştirme önerilerinin düzenli olarak alınması sağlanabilir.
- Öğrencilerin söz hakkının artırılması ve deneyimli bursiyerlerin yeni bursiyerlere "buddy" rolüyle destek olması aidiyeti güçlendirecektir.

Sonuç

Çalıştay sonucunda, gençlerin katılımının artırılması için yalnızca bireysel motivasyonun değil, kurumsal dönüşümün de gerekli olduğu ortaya konmuştur. Katılımcılığın sürdürülebilir hale gelmesi için çok paydaşlı bir yaklaşım benimsenmelidir.

Gençlerin hızla değişen sosyal, ekonomik ve kültürel bağlamdaki güncel ihtiyaçlarını bütüncül bir yaklaşımla analiz etmek; onların beklenti, motivasyon ve katılım dinamiklerini anlamak amacıyla veri temelli ve katılımcı yeni çalışmaların planlanması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, gençlerle sivil toplum kuruluşları arasında karşılıklı fikir alışverişi ve iletişime dayalı, sürdürülebilir ve kapsayıcı bir diyalog zemininin oluşturulması ve güçlendirilmesi öncelik taşımaktadır.

Bununla birlikte, TÜSEV çatısı altında eğitim alanında faaliyet gösteren üye kuruluşlar arasında bilgi ve deneyim paylaşımını artıracak, ortak öğrenme süreçlerini destekleyecek ve etki alanını genişletecek iş birliklerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu iş birlikleri aracılığıyla, gençlere yönelik daha nitelikli, erişilebilir ve yenilikçi eğitim fırsatlarının oluşturulması ve sivil toplumun bu alandaki kapasitesinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Ekler

- Çalıştay programı
- Çalıştay Notları

Çalıştay Programı

YEKÜV "Gençlerde Katılımcılığın Güçlendirilmesi" Çalıştayı

Yer: Germir Palas Hotel, Kocatepe Cumhuriyet Cd No:7 Taksim

Tarih: 1 Nisan 2026, Çarşamba

Saat: 09.30

Amaç

Bursiyerlerin etkinliklere katılımını arttırmak için ortak akıl geliştirmek

Beklenti

Vakıf yönetimi, STK paydaşları, uzmanlar ve öğrenciler arasında açık iletişim, çözüm odaklı fikir alışverişi yoluyla katılımcılığın güçlendirilmesi için farkındalık oluşturmak.

Çalıştay Akışı

Moderatör: Işın Özdemir

I.Oturum

- Açılış ve Tanışma
- Çalıştay amacı ve beklentilerin paylaşımı
- Katılımcıların tanıtımı
- Açılış Konuşması / Ş. Tülay Erkan - YEKÜV Vakıf Başkanı
- STK Kültüründe Katılımcılığın Yeri ve Önemi / Işın Özdemir - YEKÜV Üst Danışma Kurulu Üyesi /Yazar
- Kurumdaşlığın Önemi ve YEKÜV Bursiyer Katılımı Mevcut Durum Tespiti / Doç. Dr. Esra Atilla Bal - YEKÜV Üst Danışma Kurulu Üyesi

Kahve Arası 11.00

II.Oturum

'Söz Gençlerin' - Öğrenci Grup Çalışması

Öğrenci gruplarında tartışılması öngörülen konular:

- Katılımın önündeki engeller nelerdir?
- Katılımı arttırmak için hangi etkinlik yöntemleri denenebilir?
- Katılımı teşvik edecek somut uygulamalar neler olabilir?
- İletişim ve duyuru kanalları nasıl daha etkili hale getirilebilir?

Öğle Yemeği Arası 13.30 -14.00

III.Oturum

Davetli STK Yöneticilerinin Deneyim Paylaşımları

Öğrenci katılımı örnekleri - başarılı ve başarısız uygulamalar

- Köy Okulları Değişim Ağı (KODA) Yönetim Kurulu Başkanı: Betül Selcen Özer
- Türk Eğitim Vakfı (TEV) Eğitim ve Burslar Grup Müdürü: Lara Meltem Bilikmen
- Acıbadem Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Öğretim Üyesi: Doç. Dr. Bahire Ulus
- TÜSEV Temsilcisi: İdari İşler ve Üye İlişkileri Uzmanı Kübra Efe

IV.Oturum

- Çalıştay çıktılarının özetlenmesi

Çalıştay Çıktıları:

- Çalıştay raporu
- Katılımı arttırmaya yönelik somut öneri listesi
- Pilot uygulama için seçilecek 1-2 yeni etkinlik içeriği ve yöntemi
- Sonraki adımların paylaşımı

Kapanış

Ş. Tülay Erkan

YEKÜV (21. Yüzyıl Eğitim Ve Kültür Vakfı) Vakıf Başkanı

Değerli katılımcılarımız, Yönetim Kurulumuzun Değerli Üyeleri, Sevgili Gençler

Başkan olmamın ötesinde, 40 yıl faal öğretmenlik yaşamım ve 60 yıldır da eğitimin için de olan bir öğretmenim. Bugün burada, üzerinde az durulan ama aslında çok önemli gördüğümüz bu çalışmalarımıza katkılarınızla güç vereceğiniz için teşekkür ediyorum. Hoş geldiniz.

YEKÜV'ün kuruluşundan itibaren 34 yıldır, Başkan Yardımcılığı, Burs Komisyonu Başkanlığı, son olarak Vakıf Başkanlığı olarak gönüllü hizmetlerde devam ediyorum. Değerli Dostlar, her zaman her yerde övünç duyduğum öğretmenlik mesleğime Şavşat'da başladım ve yıllarca bir çocuk, bir genç daha aydınlansın diye çabaladım. 50 yıl sonra Şavşat'a gittiğimde, artık dede olmuş bir öğrencim, "Bizim medeniyet işğiminzdiniz" dedi.

"41 yıl, sınıfa her girdiğimde, aynı şeyleri hissettim, karşımda sadece öğrencilerim yoktu bu ülkenin yarınları vardı. Vicdanı vardı. Adaleti vardı."

Nice kuşaklar geçti gözlerimin önünden... Yüzlerce pırl pırl yüz... Farklı tonda yüzlerce öğrenci... Sessiz, çok konuşan, çekingenler, atılganlar vardı. Ben her birini anlamaya çalıştım, yüreklerine dokunmaya çalıştım. 40 yıl sonra, kızlarımdan biri, "Bizi özel kılan sizdiniz" dediğinde şunu anladım ki her şeye yüreğe dokunmaktan geçiyor, bu anlamda bugünkü çalışmalarımızın sonuçlarını çok önemsiyorum.

Gençler proje ve etkinliklerimize yeterince katılıyor mu? Biz onlara gerçekten yeterli alan açabiliyor muyuz? Yıllarca gençlerin susturulduğu zamanları gördüm, susmaları öğretildi. Ezberin sorgulamadan öğrenmenin olduğu yılları gördüm ve şu sonuca vardım: "Bir genç konuşmuyorsa varlık göstermiyorsa bizlerin durup düşünmesi" **gerekir**.

"Katılımcılık sadece söz almak değildir, katılımcılık fikrinin bir yere deşdiğini hissettirmektir."

Sınıflarımda hep şunu fark ederdim, bir projeyi emanet edip "Sen yaparsın" dediğimiz zaman mutlaka bir şeyler elde edebiliyoruz. Küçük bir anımı paylaşayım... Şavşat'da yeni yeni göreve başlamış genç bir öğretmenim... 1300 kişilik okulun 650 çocuğunun tek Fransızca öğretmeni benim... 33 saat derse giriyorum... Derse girdiğimde bir çocuğumun biraz fazla hareketli olduğunu gördüm... Adı Zekeriya... Dedim ki "Zekeriya sen bana yardım edeceksin, bak pankartlar hazırlayacağız, sen bunları yazacaksın..." Zekeriya hayatında ilk kez kendisine önem verildiğini, ona bir şey emanet edildiğini ve ondan bir şey istendiğini gördü. Her şey düzeldi. Demek ki güvenirseniz, ona özgüveni verirseniz, her şey çok daha iyi oluyor.

Eğitimin içinde, gençlerimizin tüm zorluklarının bilincindeyiz. Hepinizde sınav baskısı var; Anadolu'dan gelen çocuklarımızda ekonomik kaygılar var; sosyal kültürel farklılıklar var; yarınlarından kaygılılar ve bu deşişen dijital dünyada hepimiz nasıl nereye ayak uyduracağımızı şaşırılmış durumdayız. Bütün bu zorluklar içinde katılımcılık tabii ki cesaret istiyor, güven istiyor ve bir genç bir hata yapmaktan korkuyorsa yargılanmaktan çekiniyorsa endişeleri varsa katılımcılığın güçlenmesi biraz zor görünüyor.

"Katılımcılığı güçlendirmek için büyük reformlara gerek yok, küçük ama samimi adımlara ihtiyacımız var."

Bunlar neler olabilir? Bir defa bir öğretmenin öğrencilerine sınıfta bu konuda açtığı bir alan olmalı ve bir yöneticinin gerçekten dinlediği bir toplantı olmalı ve özellikle bir ailenin çocuğuna "ne düşünüyorsun?" diye sorması gerekli. Nereden başlıyoruz yani aileden başlıyoruz. Katılımcılık ailede başlıyor.

"Bir genç kendini değerli hissettiği zaman sadece derse değil hayata katılır."

Gençlerimiz aslında bizim düşündüğümüzden çok daha ilerdeler, adalet konusunda hassaslar, samimiyetsizliği çok çabuk fark ederler. Katılım yeterli değil diyoruz ama gençlerin duygu ve düşüncelerini yakından hissetmemiz gerekiyor.

Verimli bir toplantı diliyorum. Hepinize teşekkür ederiz.

Işın Özdemir

YEKÜV Üst Danışma Kurulu Üyesi

Değerli Katılımcılar,

Moderatör olmam dolayısıyla sunumumu aslında soru ve konu başlıklarından yola çıkarak hazırladım, bir anlamda bütün bu soruların üzerinde düşünüp içeriği beraber dolduracağız.

Öncelikle: Katılımcılık nedir? Neden ihtiyacımız var? Katılım konusunda gerçekten bir sorun var mı? Görünür katılım ile etkili katılım arasında ne gibi farklar var? Gençlerin katılımcılığının önündeki bariyerler neler olabilir? YEKÜV olarak neler yapmaya çalıştık? Çözüm için hep birlikte neler yapabiliriz?

Katılımcılık nedir? Neden ihtiyacımız var? Gençlik katılımı dediğimizde, genç bireylerin toplumsal, siyasal, ekonomik ve kültürel alanlarda kendi yaşamlarını ve toplumun genelini etkileyen karar süreçlerine aktif ve anlamlı bir şekilde dahil olmalarını ifade ediyor. Aktif söz sahibi olmaları, karar süreçlerine doğrudan katılmaları, toplumsal hayata katkı sağlamaları.

Bu tanımdan hareketle aktif katılımın tek yönlü değil; dinlemek, anlamak, üretmek ve harekete geçmekten oluşan bir döngü olduğunu söyleyebiliriz.

Neden önemli? Demokratik bilinç, toplumsal sorunlara duyarlılık ve toplumsal hayata katkı, sorumluluk duygusu, özgüven ve empati, güçlü aidiyet. Aidiyet konusu çok önemli. Aidiyet duygusunu besleyen en önemli unsurlardan birinin katılımcılık olduğunu düşünüyorum.

"Bir yapıya aidiyet hissediyorsanız, orada var olduğunuzu hissetmiş ve hissettirmişsiniz demektir ki bunu çok değerli ve anlamlı buluyorum."

"Bir yerde, fikriniz, söz hakkınız, emeğiniz ve katkınızla varsanız, bulunduğunuz ortamda hakkıyla varsınız demektir."

Dayanışma duygusunun, sorumluluğun, sivil çabaların paydaşı olmanın hayatımıza nasıl bir anlam, nasıl bir derinlik kattığını buradaki tüm gönül dostlarımızla çok iyi biliyoruz. Bu paydaşlık, kendini gerçekleştirme, tamamlanma fırsatı sunduğu kadar, dış dünyayı anlama ve bir gelişim yolculuğu olarak da bireyi başka bir boyuta taşıyor.

Özetle, genç katılımını dar anlamda kurumumuzun, geniş anlamda ülke kalkınmasının sürdürülebilirliği için vazgeçilmez görüyor, bununla birlikte gençlerimizin bu deneyimi hakkıyla yaşamaları konusunu da en az bu kadar önemsiyoruz.

Katılımcılıkla ilgili gerçekten bir sorun var mı? Son istatistiklere göre, Türkiye'de gençlerin yalnızca yaklaşık %10-15'i düzenli olarak bir STK faaliyetinde yer alıyor. Bazı kaynaklarda %5,3 olduğunu da gördüm. Avrupa ortalamasında bu oran %30-40 bandında. Bizim vakfımızın özelinde de katılım oranları ülkemizle neredeyse bire bir uyumlu. Öğrencilerimizin etkinlik ve projelere katılım sağlama oranları %10-15 bandını geçemiyor.

"Gençler geleceğin öznesi değil, bugünün eşit paydaşı."

Genç katılımın önündeki bariyerler neler olabilir? Ülkesinin büyük bir çoğunluğu gençlerden oluşan bir toplum olarak, gençleri geleceğin öznesi gibi görmek yerine bugünün eşit paydaşı olarak kabul etmeliyiz.

Yani burada bir paradigma deęişimine ihtiyaç var.

Kültürel ve çevresel bariyerler: Mevcut eğitim sistemimizdeki eksikler, iş hayatında yerleşik hiyerarşik yapı, oryantasyon programlarının yetersizliği, STK'ların dili, gelenekçi duruşu, iletişim problemleri, fiziki beraberliklerin yerini dijital dünyanın alması.

Bireysel bariyerler: Farkındalık eksikliği, güven ve şeffaflık, özgüven eksikliği, inançsızlık. Gençler şunu bilmeli: "Benim sözüm burada bir şeyi değiştirebilir." Katılım kanalları ve etkin katılımın kazanımları hakkında yeterli bilgiye sahip olmama. Akademik başarı gibi nedenlerle zaman kısıtı, ulaşım sorunları, maddi imkansızlık, kişisel/ailevi problemler.

Çözüm için: "Bir genç şu ya da bu sebeple, kendi hayatının baş aktörü olmaktan mahrum kalmışsa, kendi hayatının belirleyicisi olamıyorsa, meseleleri sahiplenmesini beklemek zor." Toplum tüm mekanizmaları ile bu konuyu gündemde tutmalıdır.

"33 Yıldır Her Projemiz Her Etkinliğimiz İhtiyaçtan doğdu."

Biz YEKÜV olarak, bu konuya kurulduğumuz 1992 yılından beri çok önem verdik, veriyoruz. 2017 yılında doğdu. Vakıf'ta BTS sistemi kurduk. Öğrencilerimizin proje ve etkinliklerimize katılımlarını tek tek izliyoruz. Her yeni eğitim yılında, nerelerde aksıyoruz bire bir görüşmeler yaparız. Farkındalık toplantıları yapıyoruz. İhtiyaç Analizi çalışmaları ile ihtiyaca yönelik projeler uygulamaya çalışıyoruz.

Doç. Dr. Esra Atilla Bal

Acıbadem Üniversitesi Psikoloji Bölümü — Kurumdaşlık ve Mevcut Durum Tespiti

Bugün buraya gelirken çok heyecanlıyım, YEKÜV'le yıllarca birlikte çalıştığım paydaşlarımı özlediğimi fark ettim ve bugün iyi ki farklı bir iş toplantısında değil de YEKÜV'ün çalıştayına gidiyorum diye düşündüm ve iyi hissettim. Bu özlemin kaynağı nedir diye kendime sorduğumda aslında altında "Kurumdaşlık" olduğunu düşünüyorum.

Ben bugün, 'Katılımcı, Kapsayıcı, Sürdürülebilir Modeller Yaratmak' başlığından yola çıkarak özellikle kurumdaşlık konusu üzerinden ilerlemek istiyorum.

Son üç yılın YEKÜV bursiyerlerinin katılım verilerine bakarsak, öğrenci buluşmalarında öğrenci katılımı yüzde otuz civarında, büyük buluşmalarda en yüksek katılımın bahar şenliklerinde olduğu görülüyor. Küçük gruplarla yapılan eğitim, gezi, konser, sinema gibi etkinliklerde ise katılım çok daha yüksek ve neredeyse %100. Birlikte bir şeyler yapılan ve eğlenceli etkinlikler yüzde otuzlarda... yeterli mi?

Görünen katılımcılık olsa da onun altına baktığımızda kurumdaşlık olduğunu görüyoruz. Daha alta baksak orada aidiyet kavramı var. Sizlere sorsam, kendinizi ait hissettiğiniz grup ya da kurumlar hangileri? Ya da soruyu tersten soralım... Neden bazı gruplardan, kurumlardan ayrılırsınız?

"Kurumdaşlık, bir kuruma sadece üye olmak değil, o kurumla duygusal bir bağ kurmak, ortak değerleri paylaşmak ve kurumun amaçlarına aktif olarak katkıda bulunmaktır."

Kurumdaşlıkta bir dayatma yok. Kurumdaşlık gönüllü olarak içinde bulunduğumuz grupta ya da kurumda aktif yer almamızı sağlıyor. Şu da çok önemli, kurumdaşlık öyle bir şey ki kişinin karakter gelişimini, değerlerini ve hedeflerini de etkiliyor. Ben YEKÜV'e katıldıktan sonra üniversitede de Toplumsal Katkı Komisyonu'na girdim yani kurumdaşlık aynı zamanda bizim değerlerimizi, hedeflerimizi, mesleki gelişimimizi de etkiliyor.

Literatüre baktığımızda, Maslow'un ihtiyaçlar piramidinde kişiyi motive eden ihtiyaçlar ve düzeyleri yer alır, bunlardan biri de ait olma ve sevgi görme ihtiyacı. Aynı zamanda, Öz Belirleme Kuramı da aidiyet, ilişki kurmak ve yetkinliğin de temel psikolojik ihtiyaçlarımız olduğunu belirtir. Bu ihtiyaçlar karşılandığında da biz iyi hissederiz, esenliğimiz yüksek olur, özgüvenimiz yüksek olur. Aynı zamanda bu kaygıyı da azaltan bir faktördür. Bu çok önemli bir konu, demek ki kurumdaşlık ve bir grup ya da kurum yaşantısına aktif katılım esenliği de olumlu etkileyen bir faktör.

İnsan kaynaklarında biri işten ayrılırken, "Sen ne istiyorsun? Seni ne mutlu etmedi?" deriz. Klasik bağlılık anketlerinde de "Seni buraya ne bağlıyor?" gibi genel sorular sorarız ama soruyu tersten sorarsak, çok daha kritik olur. Kalanlar niye kalıyor? Bir insan kaynakları danışmanı arkadaşımın deneyimi şöyleydi, bir bankada işe yeni başlayan gençlerin bağlılığı çok düşükmüş ve bir yıl sonra büyük çoğunluğu işten ayrılıyormuş. Herkes ne yapabiliriz derken ve çözüm ararken bu arkadaşım bir dakika demiş, "Kalanlar kimler? Kalanlar kimlerse, hangi kişilik, davranış ve değerlere sahiplerse ona bakalım bir profil çıkaralım." Sonraki işe alımlarda bu kalan bağlıların profiline göre alım yapmışlar. Soruları tersten sormak bu bakımdan önemli.

Bu soruyu YEKÜV'de proje yürüttüğümüz mezun bursiyerlerimize sorduğumuzda "Aile" vurgusu ve "Önemsenme" ve "Değer Görme"nin onların kurumdaşlığının anahtarı olduğunu gördük. Demek ki bu önceliklere dokunan uygulamalar devam etmek ve arttırmak önemli. Bir de kuruma yeni katılanlar için oryantasyon konusu var. İlk tanışma ve dokunuş çok kıymetli, yeni katılanlar bu aşamada şirketin

değerleri, vizyonu, misyonu, yönetimi, mevcut bursiyerlerinden seçilmiş bir grupta tanışıp vakit geçirerek başlarsa bağları en baştan sıkı tutmak için önemli bir fırsat değerlendirilmiş olacaktır.

Lara Meltem Bilikmen

TEV (Türk Eğitim Vakfı) Eğitim ve Burslar Grup Müdürü

Bugün gelirken bu çalışmanın bende uyandırdığı duygu meraklı. Öğrenme merakından bahsetmiyorum aslında merak çok sağaltıcı bir şey olabilir. İkili ilişkilerde ve kurumsal ilişkilerde hepsinde tevazu demek merak. Varsayımlarım "Belki doğru değildir" demek. İyileşmeye alan açmak demek. Bugün buradaysak gerçekten YEKÜV'ün gençleri merak etmesinden, biz neyi nasıl daha iyi yapabiliriz diye düşünmesinden kaynaklı. Birbirimizden öğrenecek çok şey var. O yüzden YEKÜV'e teşekkür ediyorum.

Strateji çok zor bir şey vakıflar için. İki çok farklı paydaş var: bağışçılar ve faydalanıcılar. Stanford Üniversitesi İnovasyon Merkezinde yapılan bir araştırma "Her vakıfta zorlanma noktaları vardır" , diyor. Doğası gereği var yani. İki farklı stratejiyi birlikte yürüten kurumlarda çalışıyor olmak bu anlamda zor bir şey. Vakıflarda bir de amaca yönelik harcama yapmanız gerekir. Harcamaları amacımıza yönelik yapmak demek de, bizim gibi vakıflarda, eğitime harcamak anlamı taşır. "Bu parayı şu etkinliğe veya şu projeye harcayacağımıza kaç öğrenciye burs veririz?" Bakış açısı budur. Vakfın çalışmaları bu bakış açısına bağlı olarak, ihtiyaçlar değiştiğinde, dönüşüme girmesi gerektiği yerlerde, atması gereken adımları atmakta geç kalabilir.

Varsayımlara dönersek, "Web sayfamızda yazıyor neden bilmiyorlar?" diyoruz. Sosyal medyada var paylaştık diyoruz, örneğin mentörlük buluşmaları veya oryantasyon çalışmaları gibi... Hepsini duyuruyoruz diyoruz ve biliyor olduğunuzu varsayıyoruz. İlgilenmediğinizi varsayıyoruz. İşte burada, merak devreye girmesi lazım. Bugünkü çalışmaya on bir arkadaşımız geleceğiz dedi ama biz biliyoruz ki bir duyuruya çıktığımızda üçte biriniz gelir üçte ikiniz gelmez. Gelenlerin de üçte biri gelmeyebilir. Bunu biliyoruz, her şeyimizi ona göre ayarlıyoruz, artık hayal kırıklığı yaşamıyoruz. Bugün öğrencilerden nedeni, nasıl daha iyi öğreneceğiz. Önemli olan, bugün buraya gelmiş olmamız ve bu konuları gençlerle konuşuyor olmamız.

"Bizlerin sadece burs veren değil gençler için megafon görevi görmemiz gerektiğini düşünüyorum. Megafon sadece sesi yükseltir; sesi değiştirmez; onun adına da konuşmaz; sadece sen konuş ben senin sesini yükselteceğim der."

Sosyal etki araştırması yaptık. Sonuçlarında çarpıcı olanları paylaşmak istiyorum. Bir öğrencim, "Not ortalamam düştü bursum kesildi, bursumun kesildiğine değil de etkinliklerin çoğuna katılamasam da sizden gelen duyurular kesildiği için ben kendimi yalnız hissettim", demiş.

Bir diğer örnek: Boğaziçiliyim, ODTÜ'lüyüm gibi tarif ediyorlar ama "Ben kendimi TEV'li olarak tarif ediyorum", demiş. Hangi gruplara ait olacağız hangi kimlikleri kendimize seçeceğiz dediğimiz zaman, burada aidiyet duygusu devreye giriyor.

Son olarak, bizler eğitim alanında çalışan STK'lar olarak nasıl daha fazla eğitim verebiliriz diye düşünmekten ziyade gençlere "Size ne lazım?" , diye sormalıyız. Gençlerin farklılığı ve deneyimleri çok farklı – Z kuşağına indirgememeli. Merakla yaklaşmalıyız. Varsayımları bir tarafa bırakmalıyız.

Betül Selcen Özer

KODA (Köy Okulları Değişim Ağı) Yönetim Kurulu Başkanı

26 yıldır sivil toplum kuruluşlarında çok farklı alanlarla çalışıyorum , bunlardan biri de gençlik alanı ve benim için de çok öğretici bir alan.

İsveç Devleti'nden bir örnek vereyim, her hafta bir vatandaş sosyal medya hesabını yönetiyor. Herkes kendi alanında, farkındalık yaratmaya çalıştığı konuda, bir içerik üretiyor. Bu alanları gençlere bırakmak çok kıymetli.

"Bizim dış penceremiz sosyal medya hesaplarımız, kime konuşuyor bağışçıya mı konuşuyor gençlere mi konuşuyor? Bu stratejik kararı da vermemiz gerekiyor."

Bu noktada, Bir Adım Vakfı'ndan söz etmek isterim. Çok genç bir vakıf. Çok planlı ilerlediler. Gençlerin başarıları, gençlerin hikayeleri var. Vakıf bunu yaptı şunu yaptı demiyorlar, bütün hikayeler gençler üzerinden anlatılıyor, dolayısıyla dünyası da rengarenk bir dünya.

Gençlere sorduğumuzda, ihtiyaçlar noktasında gençler uluslararası hareketliliğe önem veriyorlar. Uluslararası Hareketlilik Fonu kurduk; çünkü şunu fark ettik, bir tane daha gence burs verebiliriz ama daha fazla genç yerine elimizdeki gençlere daha odaklı, daha verimli yönlendirmeler yapabiliriz. Yurt dışına mı gitmek istiyor? Yurt dışı bir yarışmaya mı katılmak istiyor? Bir eğitime mi gitmek istiyor? Buralarda güçlendirmenin daha değerli olabileceğini düşünüyorum.

Nitelik, nicelik... o noktaya odaklandık. Dijital kanallar var onlardan mı yararlanmak istiyorlar ? Yoksa başka abonelikler mi istiyorlar? Kendi alanı, kendi gelişmesi, derinleşmesi için neye ilgisi varsa, ne yapmak istiyorlarsa ona kulak vermeliyiz.

"Vefa bağı, aldığı topluma geri verme bağı kuracak mekanizmalar geliştirmeliyiz."

Bir de eğitim hayatlarında yanlarında oluyoruz da istihdama atıldıklarında gençleri çok yalnız bırakıyoruz. Staj gibi, iş bulmak gibi bu kaygılarla baş başa bırakıyoruz. Burs veren STK'ların düşünmesi gereken, "istihdama geçiş süreçlerini nasıl kolaylaştırabiliriz?", olmalı.

"En büyük ve bizi bir arada tutan çimentolardan biri aslında gönüllülük." Gönüllülük alanında gençler daha heyecanlılar. Toplumda gördüğümüz bir sorun için birlikte proje üretmek çok değerli, zaten burada hiç kopmayacak bağlar da oluşuyor.

Türkiye'de şu an 122.000 sivil toplum kuruluşu var Ülkemizde nüfusumuz 86 milyon. İsveç'te 180.000 STK var nüfusu 10 milyon. Danimarka'da 122.000, nüfusu 5.9 milyon. STK alanında da gençlik STK'sı alanında da boşluk var.

"Hayalinizin peşinden gidin, çözümün ve sorunların bir parçası olun."

KODA şapkamla buradayım , ondan da biraz bahsedeyim. Mine adında bir öğrenci , anneannesinin yanında kırsalda eğitim hayatına başlıyor, Robert Koleji kazanıyor, sonrasında Boğaziçi'ne gidiyor oradan Harvard'da Yüksek Lisans yapıyor, ülkeye döndüğünde, "Ben kırsalda eğitime odaklanacağım", diyor ve "öğretmenleri güçlendireceğim", diye yola çıkıyor. Bu örnek bir genç. Hepimiz O'nun hayalinin peşindeyiz..."

Doç. Dr. Bahire Ulus

Acıbadem Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Dersi Öğretim Üyesi

Acıbadem Üniversitesi bünyesinde Hemşirelik Bölümümüzde Toplumsal Duyarlılık Dersi'ni geliştirdik. Yaklaşık 15 yıldır bu konuya emek veriyoruz.

Son 15 yılda ortalama 50 sivil toplum kuruluşuyla birlikte çalışmışız. 50'nin üzerinde küçük ölçekli ama etkili projeler yapmışız. Peki gençler neden yeterince katılmıyorlar? Katılımcılığı nasıl güçlendiririz? Neden istekli değiller? Bunun için ne yapabiliriz? Çözüm önerileri sunmaya çalışacağım.

Öncelikle toplumsal duyarlılık kavramıyla başlamak istiyorum. Toplumsal duyarlılık dediğimizde, hepimizin ortak dili konuşabilmesinin önemini vurgulamak isterim. Bizler hepimiz biraz bencil duyguya sahibiz. Önce kendi ihtiyaçlarımızı düşünürüz.

"Bizim toplumsal duyarlılık kavramında asıl hedeflediğimiz, ihtiyaçların ötesine geçip toplumda yaşayan herkesin ihtiyaçlarının farkına varmak olmalı."

Bu ihtiyaçlara yönelik bir çözüm önerisi üretme sorumluluğunu hissetmek aslında toplumsal duyarlılık kavramı oluyor. "Bu duyarlılık hepimiz ve gençler için de öncelikle, empatiyle başlıyor."

O sorunu ya da o problemi görüp bir ilgi duyuyor, sonrasında da nasıl yapabilirim? Ya da nasıl çözebilirim? Nasıl yardım edebilirim? Diye kafa yorduğumuz zaman artık bizde hayat bulmaya başlıyor. Özellikle gençler... Çünkü bizim geleceğimiz onlar. Bu nedenle de katılımcı olmalarını istiyoruz. Bütün etkinliklere, bütün aktivitelere katılsınlar istiyoruz.

"Gençlerin harekete geçmeyi bilmeleri için vicdanına sahip olmaları gerekiyor. Ne kadar vicdan sahibiyim? Ne kadar duyarlıyım? Bu soruyu kendimize sorduktan sonra başlıyor sorumluluk."

"Bu vicdana sahip olduklarında toplumun sesi oluyorlar." Çevrenize bir bakın, en son Kahramanmaraş depremini düşünün, gençler en öndeydi. Gençlerimiz pasif değil suçlayamayız...

"Toplumun sesi olduğunuzda, aslında toplumun değişim ajanı oluyorsunuz." Farkındalık başlıyor. Toplumsal Duyarlılık dersi bu anlamda çok önemli. Şimdilerde YÖK' de sosyal sorumluluk projelerini destekliyor ve hatta zorunlu kılıyor. Öğrenim hedeflerine sosyal sorumluluk alanını koymuş durumda.

"Neden katılım düşük? Dediğimizde ise sağlık temalı okullarda okuyanların en büyük sorunun zaman kısıtı olduğunu gözlemliyoruz. Zaman ayırmak, etkinlikleri organize etmek, aktif olmak noktasında zaman sıkıntısı yaşıyorlar.

"Sivil Toplumun hedefleri ile öğrencilerin hedeflerinin uyuşması gerekiyor." Bu hedefler ortak olmalı. İletişimi güçlendirmek için ise çözüm olarak çevrimiçi toplantılardan yararlanılabilir. Gençlerin önerilerine kulak verilmesi de çok önemli. Sorunlara kayıtsız kalırsanız aslında topluma sırt çevirmiş oluyorsunuz, mutlaka duyarlı hale gelmemiz gerekir.

Son olarak, iş birliğinin önemine, sivil toplum kuruluşları veya gençleri ilgilendiren konu ve projelerde üniversiteleri paydaş yapmanın önemine dikkat çekmek isterim.

Kübra Efe

TÜSEV (Üçüncü Sektör Vakfı) İdari İşler ve Üye İlişkileri Uzmanı

TÜSEV, Türkiye'de kurulan tek çatı vakıf. 33 yıl önce vakıf ve derneklerin yasal, mali alt yapısını geliştirmek üzere kurulmuş olmakla beraber, bireysel ve etkin bağışçılığı, dünyada filantropi olarak bilinen bizim hayırseverlik dediğimiz oluşumu destekliyoruz.

Uluslararası kuruluşlarla ilişkilerimiz var ve oradaki içerikleri buraya taşıyoruz. Pek çoğunuz YEKÜV'ü, TEMA'yı, TEV'i tanır ama bizi tanımayabilirsiniz.

Son bir yıl önce yaptığımız bir araştırmadan bahsetmek istiyorum. "Gelecek Filantropisi" adı altında bir çalışma. Türkiye'deki STK evreni geleneksel bir bakış açısına sahip. Bizim 73 kuruluş üyemiz var, 8 dernek 65'i vakıf. Pek çok vakfımız eğitim alanında çalışmakta, biz de buradan hareketle Burs 2 programını hayata geçirdik. Bu kapsamda, STK Buluşmaları gerçekleştiriyoruz. Ortak sorunlara ortak çözümler bulmaya ve birbirleriyle aynı masa etrafında toplanmaya, birbirlerinden ilham almalarına vesile oluyoruz.

Burs veren kuruluşlarla Topluluk Rehberi oluşturduk. Aidiyet duygusuna vurgu yapılıyor, her insan doğasında bir yere ait olmak ve değerli görülme var, onun için de o masada yer alması gerekiyor. Gençlerin katılımının mutlaka karar alma mekanizmalarında olması gerektiğini savunduğumuz bir rehberdi. Bu rehberin ardından da burs veren kuruluşların uygulamaları ve eğilimlerini anlamaya yönelik bir anket çalışması yürüttük. Araştırma kapsamında 40 kuruluşla görüşebildik. 37'si bizim üyemizdi üçü de ülke içinde köklü kuruluşlardı.

Yıllar öncesinde STK'larda öğrencilere sadece maddi imkânı yaratma hedefi vardı ama son on yıldır sosyal ve kültür hayatına da dokunuyor STK'lar, mentörlük üzerinden çalışmalar yapıyor, etkinlikler düzenliyorlar.

"Sadece %12'si gençlerin iyi olma haline yatırım yapıyor. Oysa iyi olma hali ve aidiyet çok önemli."

Alt katmanında gençlerin iyi olma hali var, bütün çalışmalara bu perspektiften bakmamız gerektiğini düşünüyorum. Bu araştırmaya göre, bursiyer sayısını artırma hedefi her kuruluşta var. Ayrıca, enflasyon oranı gözeterek burs ücretlerini yükseltme hedefleri de vardı. Hemen hemen hepsi başarı bursu veriyordu, sadece araştırmada bir kurum başarısız olduğunda bile öğrencisinin bursunu devam ettiriyordu.

Ankette STK'ların sadece burs vermek değil, kültürel ve eğitsel olarak da bursiyerleri desteklemek hedefinde olduklarını gördük. Mentörlük, mesleki yönlendirme, istihdam gibi konuştuğumuz pek çok başlık aslında orada da ortaya çıkmıştı.

"Ekonomik destekten çok gençlerin bütüncül bir iyi olma haline geçiş yapmamız gerekiyor."

Diğer bir önemli tespit, bazı kurumlarda insan kaynağının yetersiz olduğunun ortaya çıkması. Pek çoğu öğrencilere yönelik bire bir çalışmadığından yakınmakta. Araştırmada, bursiyerlerle mezun olduktan sonra da birlikte olmanın, beraber olmanın önemi de ortaya çıkıyor. Bir topluluk ve sosyal çevre oluşturma imkânı olabiliyor.

Dijitalleşme çok önemli, veriler düzenli kaydı olduğu için şeffaflık sağlanabiliyor. Önemlediğimiz diğer bir konu, sürdürülebilir ilişki yönetimi ile bursiyerlerin aidiyetlerinin yükseldiği ve daha sağlıklı ilişkilerin yürüdüğü.

Burslar konusunda da öğrencilerle aynı masada oturmak mevzuatlar gereği zor olsa da imkansız değil, gençlerin her aşamada bizlerle olmaları önemli.

Yılmaz Kavuş

YEKÜV Gönüllüsü

1995 yılında tanıştım YEKÜV'le. 1998'de vakfımız bünyesinde , gençlik kulübü kurduk 1998-2000 yılları arasında. 2001 yılına kadar kulübün başkanlığını yürüttüm. Bu dönemde, 1999 depremiyle ilgili çalışmalar yaptık. Vakfımızın bize ön açtığı ortamlardan biri de kültür sanat komitemiz oldu.

2001'den sonraki meslek hayatımdan biraz bahsedeyim. Endüstri mühendisiyim ve bilindik firmalarda proje sorumluluğu, yöneticilikler yaptım, stratejik yönetim çalışmalarında bulundum. Çok çeşitli sektörlerde 25 yıla yakın dönem, savunmadan, üretim müdürlüğünden, geliştirme ve satış müdürlüğüne kadar pek çok çalışma yapmış oldum. Sonrasında, girişimcilik kararı aldım ve 20 yıllık bir geçmişi olan bir firmaya ortak oldum, depreme dayanıklılıklarla ilgili analizler, çalışmalar yaptık. Daha sonra, profesyonel hayata döndüm, halen Sur Grup'da Grup Süreç Geliştirme ve Yönetim Sistemleri'nin başındayım.

"Duyarlı insanların topluma bir şeyler vermesi gerekiyor."

YEKÜV'den sonraki hayatımda başka STK yapılarında hem kurucu olarak , hem başkanlık deneyimlerim oldu. Katılımcılık deyince ne anlıyoruz ona değinmek isterim: Geri bildirim yapmak, duyurulara cevap vermek, görüşlerimizi ve beklentilerimizi paylaşmak, aktivitelere katılmak, karar süreçlerine katılmak, yetki devri şeklinde devam edebilir.

Toplumumuzun üçte biri gençlerden oluşuyor, katılımlarınız bu noktada çok önemli. "Bütün çalışmaları sürdürülebilir kılmak için sizin katılımınızın önemli." Sizler için de çok önemli arkadaşlar, aidiyet duygusu hepimizin ihtiyacı olan bir şey. Network sağlamaya ihtiyacımız var, iş hayatında buna ihtiyacınız olacak. Kişisel ve mesleki gelişiminiz için ihtiyacınız var. Yaşamınızın zenginleşmesi için ihtiyacınız var.

Katılımcılığı Etkileyen Faktörler

1. Yapısal Faktörler

Kurumun kararlarına katılabilmeniz, takım olabilmemiz, temsilci olabilmemiz.

2. Kültürel Faktörler

Demokratik, güvenli, sıcak ortam olması, hiyerarşinin az olması, size alan açılması.

3. Bireysel Faktörler

Tüm gençler farklı arkadaşlar. Kuşaklar, hedefler, duygusal zekalara göre katılımcılık değişebilir. Özgüven, yetkinlik, motivasyon, hedefler hepsi etkileyebilir.

4. Yöntemlerle İlgili Faktörler

Ulaşım, zaman kısıtlarının önüne geçmeliyiz. Dijitale alan açmalıyız belki.

"Eleştiren değil çözüm getiren olun arkadaşlar. Toplumsal sorumluluk alın. Atatürk'ü düşünün, önce sorumluluk aldı sonra inisiyatif alarak devam ettirdi. Kararlarımızı duygulara göre değil değerlere göre alacağız."

Fotoğraflar

